

BELEID- EN
BEHEERPLAN
SPEELVOORZIENINGEN
2026-2029

Gemeente *Woensdrecht*

Colofon

OPDRACHTNEMER	idverde Advies Prins Willem-Alexanderlaan 401 7311 SX Apeldoorn Tel: 055 312 40 70 E-mail: adviesapeldoorn@idverde.nl
OPGESTELD DOOR	Clannad Koumans & Willem van der Linden
VORMGEVING DOOR	Megan Beunk
VRIJGEGEVEN DOOR	Willem van der Linden
OPDRACHTGEVER	Gemeente Woensdrecht Huijbergseweg 3 4631 GC Hoogerheide
PROJECTNUMMER	725240210
STATUS	Definitief
DATUM	20-05-2025

Copyright 2025 gemeente Woensdrecht. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van gemeente Woensdrecht. Gemeente Woensdrecht is niet aansprakelijk voor eventuele schade ontstaan bij gebruik van gegevens uit dit rapport.

Voorwoord

Beste lezer,

Bij speelvoorzieningen denken we in eerste instantie aan locaties waar kinderen lekker buiten kunnen spelen. Dat is belangrijk voor hun fysieke en mentale gezondheid én ontwikkeling. Er dient een divers aanbod aan speeltoestellen te zijn, waarbij rekening wordt gehouden met ieders mogelijkheden, zodat voor iedereen een passend speelaanbod aanwezig is. Uiteraard staat veiligheid hierbij hoog in het vaandel. Daarnaast vervult een speelvoorziening ook een belangrijke rol voor volwassenen. Ze kunnen hier samen met hun (klein)kinderen spelen of andere mensen uit de buurt ontmoeten. Zo draagt een speelvoorziening ook bij aan de sociale cohesie van een buurt.

Uitgangspunt is om het huidige aantal speelvoorzieningen te behouden en het kwaliteitsniveau daarvan de komende jaren te verbeteren. Maatschappelijke thema's zoals inclusie, omgaan met klimaatverandering, het bevorderen van biodiversiteit en het duurzaam inrichten van speelvoorzieningen, proberen we de komende periode ook steeds verder door te voeren.

Dit nieuwe beleid is mede tot stand gekomen door de inbreng van inwoners. Zij hebben hun mening over de huidige speelvoorzieningen gegeven en ook aangegeven wat zij belangrijk vinden voor de toekomst. Ik wil hen hier hartelijk voor bedanken. Wanneer de komende jaren een speelvoorziening toe is aan verandering, dan zal dit ook weer met onze inwoners opgepakt worden. Samen maken we immers een prettige, toekomstbestendige leefomgeving!

Jeffrey van Agtmaal
Wethouder

Inhoudsopgave

Colofon2

Voorwoord3

Samenvatting.....5

1. Inleiding6

1.1 Aanleiding 7

1.2 Doelstelling..... 7

1.3 Vertrekpunt Beleid- en beheerplan
Speelvoorzieningen 7

1.4 Proces 8

1.5 Leeswijzer 8

2. Het huidige speelaanbod in Woensdrecht9

2.1 Hoogerheide..... 10

2.2 Woensdrecht 11

2.3 Ossendrecht inclusief Calfven 12

2.4 Huijbergen 13

2.5 Putte 14

3. Visie.....16

3.1 Het belang van spelen 17

3.2 Belang van actuele thema’s..... 17

3.3 Speelvisie..... 18

4. Beleid19

4.1 Klimaatbestendige speelruimtes 20

4.2 Bevordering van de biodiversiteit 20

4.3 Circulaire inrichting en materiaalgebruik..... 21

4.4 Inclusieve speelruimtes voor iedereen 21

4.5 Participatie in de Woensdrechtse organisatie en gemeenschap 22

5. Beheer23

5.1 Veiligheid als prioriteit..... 24

5.2 Onderhoudsplannen en kwaliteitsniveaus..... 24

5.3 Toekomstgericht beheer..... 24

6. Financiering25

6.1 Structurele kosten..... 26

6.2 Vervangingskosten..... 27

6.3 Acties vanuit het speelbeleid..... 28

Bijlagen 1 - titel29

B1 Vragenlijst Beleid- en beheerplan Speelvoorzieningen gemeente Woensdrecht. 29

Samenvatting

De Gemeente Woensdrecht werkt aan veilige, toegankelijke en duurzame speelplekken die bijdragen aan een fijne leefomgeving voor jong en oud. Dit plan richt zich op het verbeteren en toekomstbestendig maken van speelvoorzieningen, met vijf belangrijke thema's als leidraad voor het speelbeleid:

1. Klimaatbestendige speelruimtes

Speelplekken worden groener, waardoor meer schaduw voorkomt op de plekken en hemelwater zich sneller en beter in de bodem kan infiltreren. Daardoor zijn het geschikte plekken om op warme dagen te vertoeven én tijdens periodes van hevige regenval hemelwater te kunnen opvangen.

2. Bevordering van de biodiversiteit

Door een variatie aan bomen, struiken en andere beplanting te gebruiken, worden speelplekken plekken waar vlinders en vogels zich thuis voelen. Ook bevorderen we educatie op speelplekken, zodat kinderen spelenderwijs leren over de natuur.

3. Circulaire inrichting en materiaalgebruik

Bij de inrichting van speelplekken en voor de speeltoestellen zelf wordt ook gebruik gemaakt van hergebruikte, recyclebare, demontabele en/of biologisch afbreekbare materialen.

4. Inclusieve speelruimtes voor iedereen

Meer speelplekken worden zo ontworpen dat iedereen, ongeacht leeftijd of beperking, veilig kan spelen en elkaar kan ontmoeten.

5. Participatie in de Woensdrechtse organisatie en gemeenschap

De gemeente betreft bewoners, gebruikers en verschillende vakexperts binnen de gemeentelijke organisatie bij de plannen en bevestigd gebruikers, zodat de speelplekken aansluiten bij de wensen van de gemeenschap.

De huidige situatie van het speelaanbod

In ieder dorp zijn de speelplekken in kaart gebracht. Op verschillende speelplekken zijn aandachtspunten. Onder inwoners die in november 2024 de vragenlijst hebben ingevuld komt naar

voren dat het onderhoud van het groen, de speeltoestellen zelf en de valondergronden onder de speeltoestellen verbetering nodig heeft. Verder is meer behoefte aan speelvoorzieningen voor de leeftijdscategorieën 0 tot en met 9 jaar en 10 tot en met 19 jaar.

In totaal hebben 267 inwoners de vragenlijst ingevuld. Het stem verloop per dorp zag er als volgt uit:

• Putte	113 deelnemers
• Hoogerheide	71 deelnemers
• Huijbergen	40 deelnemers
• Woensdrecht	27 deelnemers
• Ossendrecht	16 deelnemers

Wat gaan we doen?

Door middel van nieuw beleid worden richtlijnen opgesteld voor de komende jaren. Hierop wordt het beheer aangepast. Dit betekent dat het onderhoud van de speelplekken wordt verbeterd, met jaarlijkse controles en een duurzame aanpak. Kunstgras maakt plaats voor natuurlijke materialen zoals houtsnippers en zand. En plannen worden afgestemd met verschillende vakexperts binnen de gemeentelijke organisatie, zodat speelplekken op de lange termijn veilig en aantrekkelijk blijven.

1. Inleiding

Spelen is een essentieel onderdeel van ieders ontwikkeling, Het draagt bij aan lichamelijke, sociale, emotionele en mentale groei. Daarbij legt het bij kinderen dé basis voor een gezond en evenwichtig leven. Een doordacht *Beleid- en beheerplan Speelvoorzieningen* is daarom veel meer dan alleen een formaliteit, maar juist een cruciaal instrument om een omgeving te creëren voor toegankelijke, inclusieve en toekomstbestendige locaties waar inwoners van jong tot oud kunnen spelen en bewegen.

1.1 Aanleiding

Het vorige *Beleids- en beheerplan Speelvoorzieningen 2021-2024* liep af op 31 december 2024. Dit vormde een aanleiding om het *Beleid- en beheerplan Speelvoorzieningen* te actualiseren. De herziening van dit plan is belangrijk, omdat de eisen rondom openbare speelruimte en speelvoorzieningen voortdurend veranderen. Thema's zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid en inclusiviteit vragen meer aandacht en worden daarom ook meegenomen in de actualisatie van het plan:

- We hechten veel waarde aan klimaatbestendigheid. Speelplekken worden daarom zo ingericht dat ze beter bestand zijn tegen én een rol spelen in de oplossingen rondom oververhitting, wateroverlast en andere gevolgen van klimaatverandering.
- Ook inclusiviteit staat op de agenda. Speelplekken moeten zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor álle kinderen en begeleiders, ongeacht hun lichamelijke, mentale of sociale achtergrond.
- In het beheer van de speelplekken wordt ingezet op duurzaam beheer. In een meerjarenplanning voor vervanging van speeltoestellen wordt voldaan aan de huidige behoeften, maar ook geanticipeerd op toekomstige uitdagingen.

Een belangrijke pijler hierin is burgerparticipatie. Door bewoners en gebruikers actief te betrekken bij de inrichting en het onderhoud, wil de gemeente inspelen op de wensen en behoeften van de gemeenschap en het draagvlak voor speelvoorzieningen vergroten.

1.2 Doelstellingen

Het huidige kwaliteitsniveau van speelvoorzieningen wordt verbeterd. De speelvoorzieningen worden duurzaam en toekomstbestendig ingericht, met aandacht voor circulaire materialen en natuurlijke elementen zoals houtsnippers en zand in plaats van kunstgras. Het aantal speelvoorzieningen houden we op peil. Op deze manier hebben gebruikers altijd een speelvoorziening op korte loopafstand van de woning.

1.3 Vertrekpunt Beleid- en beheerplan Speelvoorzieningen

Warenwetbesluit attractie-en speeltoestellen (WAS 2023)

Binnen de Nederlandse wetgeving geldt één belangrijke wet rondom het thema spelen: het Warenwetbesluit Attractie-en Speeltoestellen (WAS 2023). In deze wet staan de rechten en verplichtingen rondom speelplekken in Nederland. In dit warenwetbesluit wordt verwezen naar normen waarin de veiligheidsrichtlijnen rondom speeltoestellen, speelobjecten en valondergronden staan beschreven.

In de wet staat beschreven dat de eigenaar verantwoordelijk is voor de veiligheid van de speeltoestellen en goed beheer ervan. Het WAS definieert een speeltoestel als *“Een inrichting die bestemd is voor vermaak of ontspanning, waarbij uitsluitend van de zwaartekracht of de fysieke kracht van de mens gebruik wordt gemaakt”*.

De beheerder is verantwoordelijk voor het waarborgen van de veiligheid van alle speeltoestellen en hun valondergronden. Dit begint met het aanschaffen van betrouwbaar speelmateriaal en een juiste installatie daarvan. Ook is het belangrijk om het materiaal goed te beheren en te onderhouden.

Als eigenaar is de gemeente volgens de wet verplicht om speeltoestellen veilig te houden. Om dit te doen, voert de gemeente regelmatig inspecties uit en registreert de resultaten van elke inspectie in het beheersysteem. Als een inspectie aangeeft dat er problemen zijn, wordt extra beheer en onderhoud uitgevoerd om de veiligheid van zowel het speeltoestel als de ondergrond te garanderen.

Omgevingsvisie Woensdrecht

De Omgevingsvisie Woensdrecht schetst het toekomstbeeld van de gemeente over vijftien á twintig jaar. Binnen deze visie is het ruimtelijke beleid van onze gemeente op hoofdlijnen vastgelegd. Dit beleid is gebaseerd op het DNA van onze gemeente:

- *Excellent leven in de sterke dorpen*: we streven naar een hoge kwaliteit van dorpsleven in een groene omgeving.
- *Natuur in Woensdrecht, De Brabantse Wal*: de primaire koers voor de Brabantse Wal is om dit unieke natuurgebied te behouden en versterken.
- *Bedrijven en Maintenance*: een economisch sterk Woensdrecht.
- *De Polders*: bestaande kwaliteiten moeten worden beschermd en ontwikkeld. Ook de landbouwtransitie moet op een goede manier worden begeleid.

1.4 Proces

Vooraf aan het schrijven van dit plan heeft een aantal acties plaatsgevonden:

1. Een bureaustudie van bestaande beleidsstukken.
2. Een veldinventarisatie van de speelvoorzieningen eind 2024.
3. Participatie via social media, de dorpsplatforms en met scholen. In bijlage B1 wordt het participatieproces verder toegelicht.

Met deze input en afstemming binnen de gemeentelijke organisatie zijn we aan de slag gegaan met dit plan. Met als resultaat dit *Beleid- en beheerplan Speelvoorzieningen 2025-2029*.

Afbeelding 1: Speeltoestel in Woensdrecht

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 tot en met 6 van dit document wordt het toekomstige beleid en beheer van speelvoorzieningen in onze gemeente beschreven. Per hoofdstuk komen de volgende onderwerpen aan bod:

- **Hoofdstuk 2- Het huidige speelaanbod in Woensdrecht:**
Overzicht van het huidige speelaanbod en de aandachtspunten per dorp.
- **Hoofdstuk 3 - Visie**
Toekomstbeeld gericht op veilige, groene, inclusieve speelplekken. Gebaseerd op vijf thema's.
- **Hoofdstuk 4 - Beleid**
Doelen en maatregelen die bijdragen om het toekomstbeeld te verwezenlijken.
- **Hoofdstuk 5 - Beheer**
Veiligheid, onderhoudsplannen en toekomstgericht beheer.
- **Hoofdstuk 6 - Financiering**
Beschikbaar budget en benodigde investeringen.
- **Bijlagen**
Extra informatie.

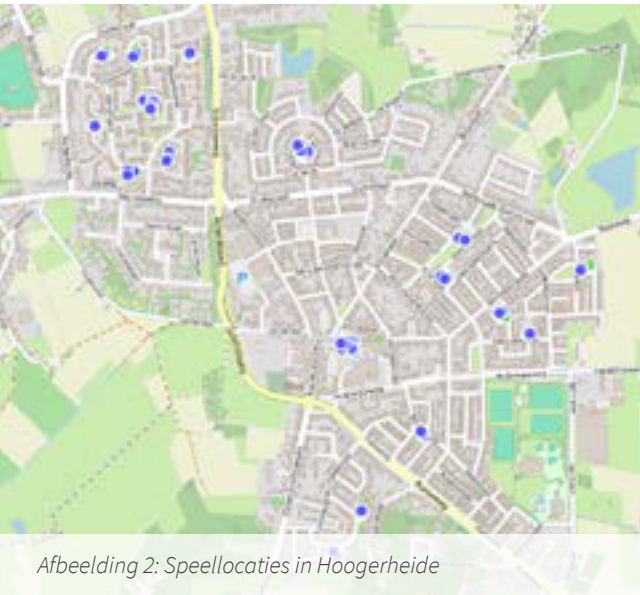
2. Het huidig speelaanbod in Woensdrecht

Binnen onze gemeente zijn veel verschillende speelplekken terug te vinden. Van kleine tot grote schaal en van op basisschoolkinderen gerichte plekken tot locaties waarbij beweging van jong tot oud centraal staat. In dit hoofdstuk beschrijven we kort de status van de speelplekken en speeltoestellen anno 2024 per dorp. De bevindingen zijn gebaseerd op data vanuit Playmapping, een veldinventarisatie en een vragenlijst voor inwoners die plaats heeft gevonden in november 2024. De vragenlijst is door 266 deelnemers ingevuld. In bijlage B1 staan de algemene bevindingen uit deze vragenlijst beschreven. Per dorp staan in de volgende paragrafen de belangrijkste bevindingen beschreven.

2.1 Hoogerheide

Hoogerheide is het grootste dorp binnen de gemeente en telt ook de meeste speelplekken. In totaal zijn dit zeventien locaties. De meeste speelplekken in het dorp liggen in de Bloemenwijk rondom de Struikenlaan en Bomenlaan. In deze wijk liggen zeven speelplekken. De grootste locatie bevindt zich hier op het middenterrein Heiakkers. Ook in het oosten van Hoogerheide is een cluster van vijf speelplekken te vinden. De grootste speelplek in Hoogerheide ligt centraal in het dorp aan het Philomenahof. Op deze plek zijn voorzieningen voor alle leeftijden te vinden, van een wiebelbrug tot aan verschillende sportelementen in de vorm van hangoploop en squat spring. De speellocatie aan de KLM-laan bevat een basketbalveld en voetbalkooi waar personen van alle leeftijden gebruik van kunnen maken. Op de rest van de speellocaties in Hoogerheide ligt de nadruk op kinderen.

Afbeelding 2: Speellocaties in Hoogerheide

Bevindingen veldinventarisatie

In de Bloemenwijk van Hoogerheide ligt een groot aantal speellocaties die in sommige gevallen vijftig tot honderd meter van elkaar verwijderd zijn. Door die kleine afstand worden verschillende locaties niet tot nauwelijks gebruikt. Wat verder opvalt is dat de speeltoestellen bij De Anjer plusminus twintig á vijfentwintig jaar oud zijn en aan vervanging toe zijn. De valgronden bij de glijbaan en wipkip op deze locatie zijn van kunstgras (zie

afbeelding 3). Vervanging van deze valgronden zou bijdragen aan een goede uitstraling van de speelplek. Wat verder opvalt is dat vier basketbalpalen terug te vinden zijn op verschillende locaties binnen het dorp. Voor de grootte van het dorp is dit bovengemiddeld.

Bevindingen vragenlijst

71 inwoners uit Hoogerheide hebben de vragenlijst ingevuld. Bijna de helft van de deelnemers (48%) is tussen de 30 jaar en 39 jaar oud. De 71 inwoners hebben de volgende ervaringen en/of meningen over de speelvoorzieningen:

- ▶ 49% vindt de staat van onderhoud van de speeltoestellen voldoende. Bijna 48% vindt de onderhoudsstaat slecht.
- ▶ Bijna 51% vindt de staat van onderhoud van de valgronden onder de speeltoestellen slecht. Bijna 44% vindt de onderhoudsstaat van de valgronden onder de speeltoestellen voldoende.
- ▶ 65% vindt dat oudere toestellen die qua leeftijd afgeschreven zijn langer mogen blijven staan als ze nog goed functioneren en veilig zijn.
- ▶ De deelnemers uit Hoogerheide missen voornamelijk specifieke speelvoorzieningen voor de leeftijdscategorieën 0 jaar tot 9 jaar (68%) en 10 jaar tot 19 jaar (37%).

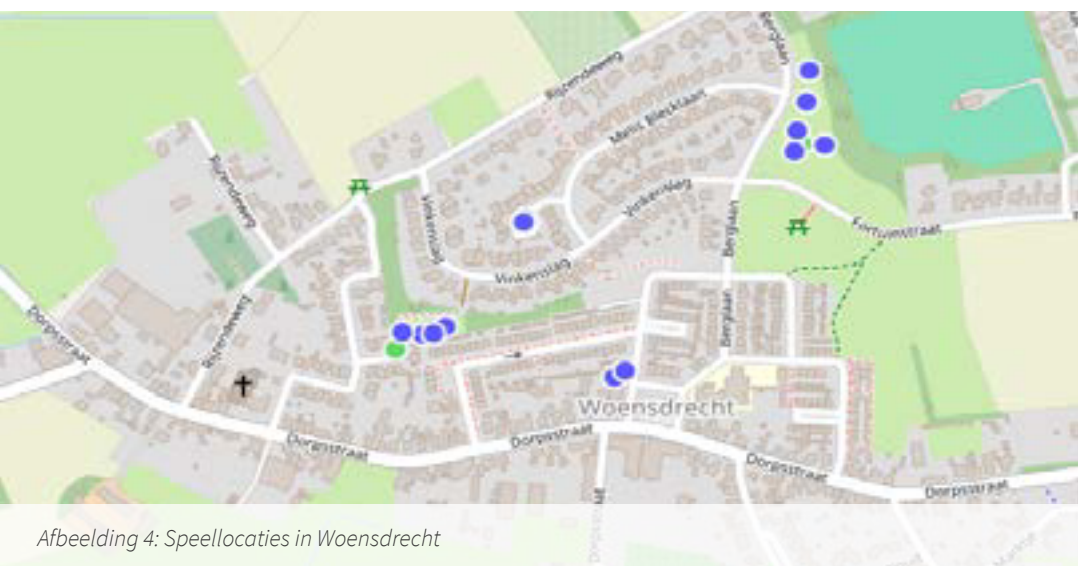

Afbeelding 3: Glijbaan met kunstgrasvalgrond op speellocatie de Anjer.

- ▶ Bijna 58% vindt dat het groen bij de speeltuin voldoende wordt onderhouden. Bijna 34% vindt het onderhoud slecht.
- ▶ Driekwart ondervindt overlast van zwerfvuil in de speeltuinen. 66% van deze deelnemers vindt dat dit zwerfvuil niet snel wordt opgeruimd.
- ▶ Bijna alle ondervraagden geven aan dat de speeltuin in de directe omgeving (gedeeltelijk) toegankelijk is voor rolstoelen, rollators en kinderwagens.
- ▶ Ongeveer 63% vindt dat oude speelplekken omgevormd moeten worden tot plekken met veel speelgroen en natuurlijk ogende toestellen.
- ▶ Ongeveer 68% vindt dat meerdere kleine speelplekken niet samengevoegd moeten worden tot grotere speelplekken voor alle leeftijden.

2.2 Woensdrecht

In Woensdrecht liggen vier speelplekken. Deze zijn alle vier gevestigd aan de noordzijde van de Dorpsstraat. Ze zijn allemaal klein (twee speeltoestellen/speelelementen) tot middelgroot (vier speeltoestellen/speelelementen). De meeste speelelementen zijn gericht op kinderen, maar aan de Berglaan en Stomporetorenlaan zijn voetbaldoelen te vinden die verschillende doelgroepen aantrekken. Aan de Molenakkers is een natuurlijk speelelement te vinden in de vorm van grote zwerfkeien.

Afbeelding 4: Speellocaties in Woensdrecht

Bevindingen veldinventarisatie

De vier speellocaties liggen op korte loopafstand van elkaar. Op de speellocatie aan de Berglaan staat een basketpaal op gras. Door deze ondergrond is het niet mogelijk om hier basketbal te spelen. Wat verder opviel tijdens de veldinventarisatie was dat de speellocatie aan de Stomporetoren ten tijde van de veldinventarisatie ontoegankelijk was door de hoeveelheid hondenpoep (zie afbeelding 5). En op de valondergrond onder de glijbaan bij de Molenakker stond veel onkruid tijdens de veldinventarisatie (zie afbeelding 6)

Afbeelding 5: Speellocatie Stomporetoren, Woensdrecht. De houten stokjes met vlaggen identificeren de hoeveelheid hondenpoep op de locatie.

Afbeelding 6: Combinatiespeeltoestel op speellocatie Molenakker, Woensdrecht

Bevindingen vragenlijst

26 inwoners uit Woensdrecht hebben de vragenlijst ingevuld. Daarvan is 42% van de deelnemers tussen de 40 jaar en 49 jaar en 38,5% van de deelnemers tussen de 30 jaar en 39 jaar oud. De 26 inwoners uit Woensdrecht hebben de volgende ervaringen en/of meningen over de speelvoorzieningen:

- ▶ De onderhoudsstaat van de speeltoestellen wordt door 54% voldoende gewaardeerd. Bijna 27% vindt de onderhoudsstaat slecht.
- ▶ Bijna 70% vindt de staat van onderhoud van de valgronden onder de speeltoestellen voldoende. Bijna een kwart (23%) vindt de onderhoudsstaat van de valgronden onder de speeltoestellen slecht.
- ▶ Ongeveer driekwart vindt dat oudere toestellen die qua leeftijd afgeschreven zijn langer

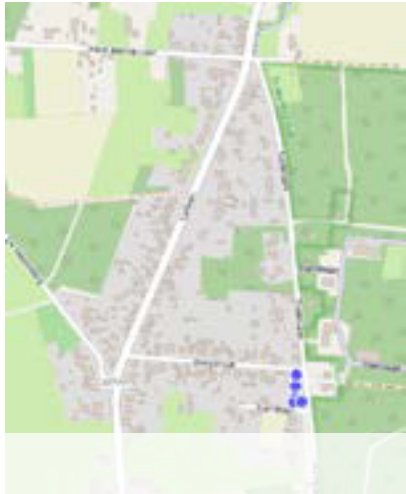
- ▶ mogen blijven staan als ze nog goed functioneren en veilig zijn.
- ▶ Deelnemers uit Woensdrecht missen voornamelijk specifieke speelvoorzieningen voor de leeftijdscategorieën 0-9 (50%) en 10-19 (69%).
- ▶ Bijna 62% vindt dat het groen bij de speeltuin voldoende wordt onderhouden. Het onderhoud wordt slecht beoordeeld door 19% en goed beoordeeld door hetzelfde percentage inwoners, 19%.
- ▶ Overlast van zwerfvuil wordt ervaren door 46%, geen overlast door 42%.
- ▶ Bijna alle ondervraagden (84%) ondervinden overlast van hondenpoep in de speeltuinen.
- ▶ De meerderheid (80%) geeft aan dat de speeltuin in de directe omgeving (gedeeltelijk) toegankelijk is voor rolstoelen, rollators en kinderwagens. Een vijfde geeft aan dat de speeltuin niet toegankelijk is.
- ▶ Ongeveer 63% vindt dat oude speelplekken omgevormd moeten worden tot plekken met veel speelgroen en natuurlijke ogende toestellen.
- ▶ Van de ondervraagden vindt 70% dat meerdere kleine speelplekken niet samengevoegd moeten worden tot grotere speelplekken voor alle leeftijden. De overige 30% vindt dat kleine speelplekken wel samengevoegd moeten worden tot groter speelplekken.

Naast deze vragenlijst hebben inwoners van Woensdrecht zelf een vragenlijst uitgezet specifiek over de speeltuin Stompe Torenlaan. 26 deelnemers hebben de vragenlijst ingevuld. Hieruit kwamen de volgende punten naar voren:

- ▶ Bijna alle deelnemers van de vragenlijst geven aan dat ze behoefte hebben aan ‘uitdagendere’ speeltoestellen passend bij kinderen van 4 jaar en ouder.
- ▶ De deelnemers hebben een aantal suggesties gedaan voor nieuwe speeltoestellen. Hieruit volgende de volgende top drie:
 - o Voetbaldoel met net (20x geantwoord)
 - o Klimtoestel (20x geantwoord)
 - o Duikelrek/stang (16x geantwoord)

2.3 Ossendrecht inclusief Calfven

In Ossendrecht zijn zeven speelplekken te vinden. In Calfven dat, onderdeel is van het dorp Ossendrecht is, één speelplek te vinden. Aan de Peeberg ligt de grootste speeltuin, die administratief uit twee locaties bestaat, maar één geheel vormt doordat de vlakken ongeveer naast elkaar liggen. Bijna alle speelplekken in Ossendrecht zijn gericht op kinderen van 0 tot 12 jaar, de speellocatie aan de Molenstraat is hier een uitzondering op. Deze locatie is ingericht met een skatepark én een nieuw calisthenics toestel (gerealiseerd in 2021). De focus ligt hierbij op beweging van jong tot oud. De speellocatie in Calfven bestaat uit een basketbalveld met drie nieuwe speeltoestellen en valgronden van houtsnippers die in 2024 zijn aangelegd. Tot slot is in maart 2024 een beweegroute bij De Volksabdij gerealiseerd. Dit project draagt bij aan de gemeentelijke stimulering om te bewegen in de buitenlucht. Het project maakt daarmee een belangrijk deel uit van een gezonde en leefbaar leefomgeving, maar valt buiten de doelen en maatregelen benoemd in dit plan.

Afbeelding 7: Speellocaties in Ossendrecht en Calfven

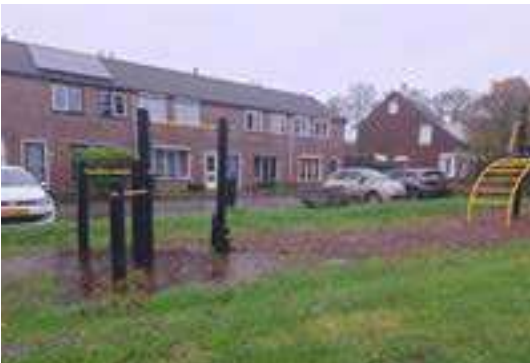
Bevindingen veldinventarisatie

Over het algemeen liggen de speellocaties mooi verdeeld over Ossendrecht. Als de twee vlakken aan de Peeberg als één speellocatie worden beschouwd, liggen alleen de speelplekken aan de Molenstraat en aan de Augustijnenstraat op loopafstand van elkaar. De valgronden van kunstgras aan de Wassenvendreef zijn allen aan vervanging toe (zie afbeelding 8). Verder verdient een aantal

speeltoestellen extra aandacht, zoals de te diepe valondergrond bij het sterduikelrek aan de Peeberg en aan het duikelrek zelf aan de Trambaan in Calfven (zie afbeelding 9 en 10).

Afbeelding 8: Wassenvendreef, Ossendrecht.

Afbeelding 9: Peeberg, Ossendrecht.

Afbeelding 10: Trambaan, Ossendrecht.

Bevindingen vragenlijst

16 inwoners uit Ossendrecht en Calfven hebben de vragenlijst ingevuld. De helft van de deelnemers is tussen de 30 jaar en 39 jaar oud. De ondervraagden hebben de volgende ervaringen en/of meningen over de speelvoorzieningen:

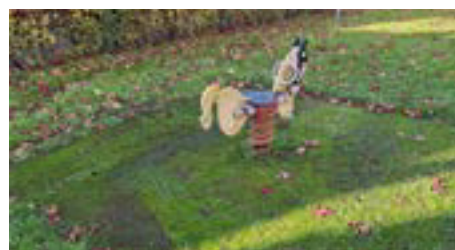
- ▶ Driekwart vindt de staat van onderhoud van de speeltoestellen voldoende. Bijna 19% vindt de onderhoudsstaat slecht.
- ▶ Van de valgronden onder de speeltoestellen vindt 56% de staat van onderhoud voldoende en 44% vindt de onderhoudsstaat van de valgronden onder de speeltoestellen slecht.
- ▶ Driekwart vindt dat meerdere kleine speelplekken niet samengevoegd moeten worden tot grotere speelplekken voor alle leeftijden. En kwart vindt dit wel.
- ▶ Deelnemers uit Ossendrecht en Calfven missen voornamelijk specifieke speelvoorzieningen voor de leeftijdscategorieën 0 tot 9 jaar (56%) en 10 tot 19 jaar (25%).
- ▶ Bijna 56% vindt dat het groen bij de speeltuin slecht wordt onderhouden. Bijna 44% vindt het onderhoud voldoende.
- ▶ Van de deelnemers onder vindt 44% overlast van zwerfvuil in de speeltuinen. De meerderheid van deze deelnemers vindt dat dit zwerfvuil niet snel wordt opgeruimd.
- ▶ De meerderheid (80%) geven aan dat de speeltuin in de directe omgeving (gedeeltelijk) toegankelijk is voor rolstoelen, rollators en kinderwagens. Bijna een vijfde geeft aan dat de speeltuin niet toegankelijk is.
- ▶ De helft vindt dat oude speelplekken omgevormd moeten worden tot plekken met veel speelgroen en natuurlijke ogende toestellen. Een kwart heeft geen mening en nog een kwart vindt juist dat dit niet moet.
- ▶ Driekwart vindt dat oudere toestellen die qua leeftijd afgeschreven zijn langer mogen blijven staan als ze nog goed functioneren en veilig zijn.

2.4 Huijbergen

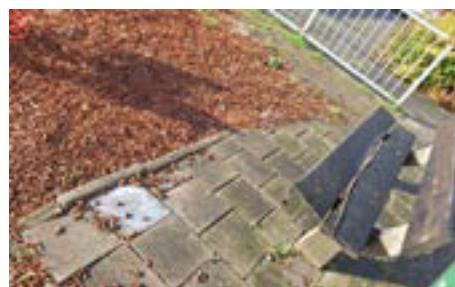
Binnen de dorpsgrenzen van Huijbergen zijn net als in Ossendrecht zeven speelplekken terug te vinden. Eén van deze locaties ligt in het natuurgebied de Kooiheide en dient specifiek als trimbaan, waar hardlopers tijdens het rennen verschillende oefeningen kunnen doen (onder andere bokspringen en optrekken). De andere locaties liggen verspreid over het dorp en zijn vooral ingericht voor kinderen. Op de speellocatie aan de Heijmansven is een schans te vinden waar mountainbikers, skateboarders en skeelerers gebruik van kunnen maken.

Afbeelding 11: Speellocaties in Huijbergen.

Afbeelding 12: Buntven, Huijbergen.

Afbeelding 13: Montgomerystraat, Huijbergen.

Bevindingen veldinventarisatie en inwoners

Binnen Huijbergen zijn verspreid over het dorp speelplekken te vinden op loopafstand. Uitzondering hierop is het zuiden van het dorp rondom de Groenendries en Kloosterdreef. Wat vooral opvalt op de diverse speellocaties in Huijbergen is dat de valondergronden op verschillende locaties veel mos en onkruid bevatten (zie afbeelding 12). Verder is het terras gelegen op de speellocatie aan de Montgomerystraat aan vervanging toe (zie afbeelding 13).

Bevindingen vragenlijst

40 inwoners uit Huijbergen hebben de vragenlijst ingevuld. Van die deelnemers is 30% tussen de 30 jaar en 39 jaar, 22,5% is tussen de 40 jaar en 49 jaar en 20% is tussen de 60 jaar en 69 jaar. Inwoners uit Huijbergen hebben de volgende ervaringen en/of meningen over de speelvoorzieningen:

- ▶ Bijna een derde vindt de staat van onderhoud van de speeltoestellen slecht, 65% vindt dit voldoende.
- ▶ 60% vindt de staat van onderhoud van de valgronden onder de speeltoestellen

voldoende, terwijl 28% dit slecht vindt.

- ▶ Bijna driekwart vindt dat meerdere kleine speelplekken niet samengevoegd moeten worden tot grotere speelplekken voor alle leeftijden. 22,5% is het wel eens met deze stelling.
- ▶ Deelnemers uit Huijbergen missen voornamelijk specifieke speelvoorzieningen voor de leeftijdscategorieën 0 jaar tot 9 jaar (55%) en 10 jaar tot 19 jaar (42,5%). Een op de tien deelnemers mist speelvoorzieningen voor zeventigplussers.
- ▶ Bijna 60% vindt dat het groen bij de speeltuin voldoende wordt onderhouden. Bijna 22,5% vindt het onderhoud goed.
- ▶ De ervaren overlast rondom zwerfvuil is gelijkmatig verdeeld in Huijbergen: 48% ondervindt geen overlast, terwijl 45% wel overlast ondervindt.
- ▶ Bijna alle deelnemers geven aan dat de speeltuin in de directe omgeving (gedeeltelijk) toegankelijk is voor rolstoelen, rollators en kinderwagens.
- ▶ 70% vindt dat oude speelplekken omgevormd moeten worden tot plekken met veel speelgroen en natuurlijke ogende toestellen. Een kwart is het niet eens met deze stelling.
- ▶ 82,5% vindt dat oudere toestellen die qua leeftijd afgeschreven zijn langer mogen blijven staan als ze nog goed functioneren en veilig zijn.

2.5 Putte

In Putte zijn acht speelplekken te vinden. De diversiteit aan elementen is in vergelijking met de andere dorpen groter. Aan de Postbaan is een voetbalkooi met ontmoetingsplek te vinden. Aan de Anjerstraat en de Van Niftrikstraat staan tafeltennistafels. En aan de Schoolstraat is een *Petanque* (jeu-de-boulesbaan) te vinden. Het aanbod in Putte is hierdoor uitgebreid en gericht op alle doelgroepen. Kijkend naar de N289 als scheidslijn ligt alleen de speellocatie aan de Beukendreef in het westen van het dorp.

Afbeelding 14: Speellocaties in Putte.

Bevindingen veldinventarisatie en inwoners

De verspreiding van de speellocaties in Putte is niet evenredig verdeeld. Ten westen van de N289 ligt één locatie ten opzichte van maar liefst zeven locaties ten oosten van de N289. Drie van de acht locaties liggen op korte loopafstand van elkaar, dit gaat over de speelplekken aan de Postbaan, Zes-Oktoberlaan en de Schoolstraat. Verder valt op dat de speelplek aan de Narcisstraat maar één speeltoestel bevat. Tijdens de veldinventarisatie kwam verder naar voren dat de valondergronden van de toestellen op de Beukendreef en aan de Van Niftrikstraat veel mos en onkruid bevatten (zie afbeelding 15 en 16).

Afbeelding 15: Beukendreef, Putte

Afbeelding 16: Van Niftrikstraat, Putte.

- ▶ Deelnemers uit Putte missen voornamelijk specifieke speelvoorzieningen voor de leeftijdscategorieën 0 jaar tot 9 jaar (50%) en 10 jaar tot 19 jaar (35%).
- ▶ Bijna 52% vindt dat het groen bij de speeltuin voldoende wordt onderhouden en 31% vindt het onderhoud slecht.
- ▶ Driekwart van ondervindt overlast van zwerfvuil. Ook vindt een groot gedeelte (70%) dat zwerfvuil niet snel wordt opgeruimd.
- ▶ Bijna alle ondervraagden geven aan dat de speeltuin in de directe omgeving (gedeeltelijk) toegankelijk is voor rolstoelen, rollators en kinderwagens.
- ▶ Ongeveer 70% vindt dat oude speelplekken omgevormd moeten worden tot plekken met veel speelgroen en natuurlijke ogende toestellen. 17% heeft geen mening over deze stelling. 12,5% is het niet eens met de stelling
- ▶ 65% vindt dat oudere toestellen die qua leeftijd afgeschreven zijn langer mogen blijven staan als ze nog goed functioneren en veilig zijn. Een kwart is het hier niet mee eens.

Bevindingen vragenlijst

112 inwoners uit Putte hebben de vragenlijst ingevuld. Een derde van de deelnemers is tussen de 30 jaar en 39 jaar, 21% is tussen de 40 jaar en 49 jaar, 16% is tussen de 50 jaar en 59 jaar en 15% is tussen de 20 jaar en 29 jaar. Inwoners uit Putte hebben de volgende ervaringen en/of meningen over de speelvoorzieningen:

- ▶ Iets meer dan de helft vindt de staat van onderhoud van de speeltoestellen slecht; 44% vindt de onderhoudsstaat voldoende.
- ▶ 44% vindt de staat van onderhoud van de valgronden onder de speeltoestellen slecht. 42% vindt de onderhoudsstaat voldoende.
- ▶ 60% vindt dat meerdere kleine speelplekken niet samengevoegd moeten worden tot grotere speelplekken voor alle leeftijden. 28% vindt dat dit wel moet.

3. Visie

1. Inleiding

2. Het huidige aanbod in
Woensdrecht

3. Visie

4. Beleid

5. Beheer

6. Financiering

Bijlagen

Het hoofdstuk visie beschrijft op een korte en bondige manier de toekomstvisie op het gebied van spelen van de gemeente Woensdrecht. Maar voordat we onze visie op het gebied van spelen prijsgeven leggen we uit wat het belang van spelen in het algemeen is en welke thema’s we belangrijk vinden voor de ontwikkeling van ons speelbeleid. Dit speelbeleid biedt de basis voor het speelbeheer .

3.1 Het belang van spelen

Spelen is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Het is niet alleen leuk, maar ook cruciaal voor hun lichamelijke, emotionele, sociale en geestelijke groei. Door te spelen ontdekken kinderen de wereld om hen heen, leren ze hun fantasie gebruiken en ontwikkelen ze belangrijke vaardigheden zoals probleemoplossend denken, samenwerken en communiceren. Spelen helpt kinderen ook om emoties te begrijpen en te uiten. Bovendien bieden speelplekken een veilige omgeving waarin kinderen verschillende rollen en situaties kunnen verkennen. Door samen met anderen te spelen, ontwikkelen ze inlevingsvermogen, leren ze om te gaan met verliezen en winnen, en bouwen ze zelfvertrouwen op. Fysiek spel, zoals rennen en springen, bevordert niet alleen hun motorische ontwikkeling, maar draagt ook bij aan een goede gezondheid.

Ook voor volwassenen kan spelen een waardevolle rol spelen. Het stimuleert creativiteit, vermindert stress en bevordert het algemene welzijn, vooral wanneer ze samen met hun (klein) kinderen spelen. Ook dienen speelvoorzieningen vaak als ontmoetingsplek voor volwassenen. Hier kunnen (groot)ouders in contact komen met buurtbewoners, wat bijdraagt aan de sociale cohesie. Kortom, spelen is meer dan vermaak; het vormt de basis voor een gezonde, gebalanceerde ontwikkeling en een gelukkig leven.

3.2 Belang van actuele thema’s

In dit Beleid- en beheerplan Speelvoorzieningen staan vijf thema’s centraal. Deze thema’s vormen de basis voor duurzame, inclusieve en toekomstgerichte speelruimtes waar kinderen vrij en veilig kunnen spelen en (groot)ouders, verzorgers en buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten

Klimaatbestendige speelruimtes

In een tijd waarin het klimaat verandert, moeten speelruimtes ook inspelen op extreme weersomstandigheden. Dit betekent dat we (meer) groene elementen willen opnemen in speelruimtes. Groene elementen zoals bomen en struiken zorgen namelijk voor schaduw en verkoeling op warme dagen. Met als gevolg dat het verblijf prettiger is. Verder zorgen we ervoor dat de speelruimtes zo ingericht zijn dat de grond het regenwater beter kan opnemen. Bij hevige

regenval kunnen deze plekken dienen als natuurlijke opvanggebieden, waardoor wateroverlast wordt beperkt. Op deze manier dragen onze speelruimtes bij aan een klimaatbestendige omgeving waar kinderen veilig kunnen spelen, ongeacht de weersomstandigheden.

Bevordering van de biodiversiteit

Speelruimtes zijn vaak de kleine, groene ruimtes binnen onze dorpen die natuur integreren in de bebouwde omgeving. In de toekomst kiezen we ervoor om bij nieuwe aanplant binnen speelruimtes gebruik te maken van meer (inheemse) bomen, struiken en andere planten, in lijn met de beleidsvoornemens uit de Groene Agenda van de gemeente. Op die manier creëren we een mini-ecosysteem voor onder andere vlinders en vogels. Kinderen kunnen zo spelenderwijs in aanraking komen met de natuur en leren over het belang van biodiversiteit.

Afbeelding 17: Biodiversiteit.

Circulaire inrichting en materiaalgebruik

Duurzaamheid speelt een belangrijke rol in het ontwerp en beheer van onze speelruimtes. We kiezen daarom als het mogelijk is voor circulaire oplossingen, waarbij materialen zoveel mogelijk worden hergebruikt of gemaakt zijn van gerecyclede grondstoffen. Denk aan speeltoestellen van gerecycled metaal of kunststof. Maar ook aan het hergebruiken van bestaande materialen bij de aanleg van nieuwe speelplekken. Dit verkleint onze ecologische voetafdruk en zorgt voor een duurzame speelomgeving.

Inclusieve speelruimtes voor iedereen

Een belangrijk doel in ons speelbeleid is dat alle kinderen zich welkom voelen. Inclusiviteit betekent dat speelruimtes toegankelijk zijn voor kinderen en begeleiders van verschillende leeftijden, achtergronden en fysieke capaciteiten. We streven naar meer speelplekken waar iedereen zich kan uitleven, mee kan doen en kan bewegen ongeacht zijn of haar mogelijkheden.

Participatie in de Woensdrechtse organisatie en gemeenschap

Participatie versterkt de band met de directe woonomgeving en zorgt voor wederzijds respect en begrip tussen inwoners en de gemeente. Vooraf aan dit *Beleid- en beheerplan Speelvoorzieningen* hebben we via de dorpsplatforms en de basisscholen onze inwoners bevraagd over de huidige speelvoorzieningen, het speelbeleid en speelbeheer. Met behulp van onze inwoners en gebruikers van de speeltoestellen zorgen we voor beleid dat gedragen wordt binnen de gemeenschap.

3.3 De speelvisie

Vanuit de vijf thema’s volgt onze visie op spelen:

“De Gemeente Woensdrecht zet in op veilige, toegankelijke en groene speelplekken en speelvoorzieningen. De kwaliteit van de speelplekken versterken we. De hoeveelheid speelvoorzieningen behouden we, zo heeft iedereen een speellocatie op korte loopafstand in de buurt.”

Afbeelding 18: Workout toestel, Hoogerheide.

Afbeelding 19: Combinatietoestel, Putte.

4. Beleid

1. Inleiding

2. Het huidige aanbod in
Woensdrecht

3. Visie

4. Beleid

5. Beheer

6. Financiering

Bijlagen

De speelvisie is afgeleid van de vijf thema’s klimaatbestendige speelruimtes, bevordering van de biodiversiteit, circulaire inrichting en materiaalgebruik, inclusieve speelruimtes voor iedereen en participatie in de Woensdrechtse gemeenschap. Binnen deze centrale thema’s heeft de gemeente ambities. Deze hebben allemaal als doel om de leefomgeving en speelruimten te verbeteren en de toegankelijk voor alle inwoners te verbeteren.

4.1 Klimaatbestendige speelruimtes

Om de gevolgen van klimaatverandering te beperken zetten we in op klimaatbestendige speelruimtes. Speelruimtes zijn groene zones binnen de woonomgeving van onze inwoners. Door deze klimaatadaptief in te richten kunnen gebruikers op warme dagen verkoeling opzoeken. En op dagen met hevige regenval kunnen speelruimtes gebruikt worden als waterbergingsvoorzieningen. Met als gevolg minder wateroverlast in straten en tuinen.

Wat willen we bereiken?

- Het bestaande groen op de speelruimtes blijft behouden. Waar mogelijk breiden we het groen op de huidige speelplekken verder uit, waarbij we bij nieuwe aanplant rekening houden met het bieden van schaduw op hittegevoelige plekken.
- Bij het vergroenen van de speelruimtes plaatsen we het extra groen op dusdanige wijze dat bestaande trapveldjes niet verloren gaan of areaal van de trapveldjes verdwijnt.
- Op iedere speelruimte is altijd minimaal één mogelijkheid voor verblijf in de schaduw. Op die manier kunnen gebruikers van de speelruimtes op warme dagen verkoeling opzoeken.
- Meer waterbuffering en infiltratie mogelijkheden creëren voor de opvang van regenwater.
- Alle speelvoorzieningen hebben natuurlijke valgronden.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Onnodige verharding op speellocaties vervangen door groen.
- (Meer) beplanting aanplanten dat bijdraagt aan het verminderen van droogte, hittestress en/of wateroverlast.
- Alle locaties die zich laten lenen om extra bomen aan te planten worden in kaart gebracht. We planten hier extra bomen om meer schaduw te creëren op speelplekken. Ook dienen bomen als belangrijke objecten voor de verdamping van (overtollig) water.
- Mogelijkheden tot zitten en/of verblijven door picknickbankjes, normale bankjes of andere zitmogelijkheden te creëren die (gedeeltelijk) in de schaduw liggen.
- Alle valgronden van kunstgras vervangen door ondergronden van gecertificeerde houtsnippers

(voor valdempende ondergronden). Zo ontstaan koelere valgronden, die regenwater kunnen opnemen.

4.2 Bevordering van de biodiversiteit

Bevordering van biodiversiteit is een belangrijk thema in onze groene gemeente op de Brabantse Wal. Dit thema voeren we overal door binnen de gemeente, dus ook op de speellocaties. Bevordering van biodiversiteit houdt in dat we inzetten op meer variatie aan leven, variatie in ecosystemen en variatie in genen binnen één soort, zowel binnen de gemeentelijke grenzen als daarbuiten. Die variatie aan leven verwijst naar alle verschillende planten, dieren en andere levende wezens die voorkomen op aarde. Meer variatie in beplanting zorgt voor een breder aanbod voor insecten en vogels, die elkaar nodig hebben voor een gezond ecosysteem. Door de biodiversiteit te bevorderen zorgen we voor een sterkere en veerkrachtige natuur. En daar hebben wij weer profijt van.

Wat willen we bereiken?

- Een grotere en sterkere biodiversiteit.
- Speelplekken inzetten als versterking van de bestaande groenstructuren binnen de gemeente.
- Spelen in een diverse, groene omgeving.
- Het creëren van twee natuurspeelplekken binnen de gemeente.
- Spelen combineren met educatie gericht op biodiversiteit.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Waar mogelijk alle speelruimten verbinden met bestaande groenstructuren in de gemeente.
- Een mix van bijvoorbeeld inheemse planten en struiken aanplanten wanneer bestaande beplanting vervangen moet worden. Inheemse planten zijn goed voor de lokale biodiversiteit en vergroot het leefgebied van verschillende diersoorten.
- Locaties zoeken om twee natuurspeelplekken te realiseren met natuurlijke componenten als speelbosjes, boomstammen en grote keien.
- Educatieve componenten toevoegen op verschillende speelplekken binnen de gemeente. Denk hierbij aan informatieborden gericht op biodiversiteit, de Brabantse Wal of het realiseren van een ‘Tiny forest’.

4.3 Circulaire inrichting en materiaalgebruik

We richten onze speelruimtes mede aan de hand van de (in de duurzaamheidsvisie opgenomen) R-ladder circulair in door gebruik te maken van hergebruikte, recyclebare, demontabele en/of biologisch afbreekbare materialen. Hiermee beperken we afval, verminderen we de impact op het milieu en geven we materialen een tweede leven. Deze aanpak draagt niet alleen bij aan een duurzame leefomgeving, maar zorgt ook voor speelplekken met een natuurlijke en toekomstbestendige uitstraling.

Wat willen we bereiken?

- Speelvoorzieningen langer inzetten binnen de gemeente.
- Een hogere kwaliteit bereiken van speelvoorzieningen en andere voorzieningen zoals afvalbakken en banken door gebruik te maken van kwalitatieve, hergebruikte, recyclebare, demontabele en/of biologisch afbreekbare materialen.
- Een hogere kwaliteit van speelvoorzieningen bereiken door in te zetten op een nieuwe aanpak van het beheer (zie ook hoofdstuk 5).
- Op termijn alleen speeltoestellen en andere voorzieningen zoals afvalbakken en banken te realiseren die gemaakt zijn van hergebruikte, recyclebare, demontabele en/of biologisch afbreekbare materialen.
- Bij de realisatie van nieuwe speelvoorzieningen 50% minder CO2 uitstoten dan in 2024.

Afbeelding 20: Speeltuin in Ossendrecht.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Bestaande speelvoorzieningen verplaatsen we regelmatig tussen de speellocaties. Door te rouleren, ontstaat meer variatie in het speelaanbod binnen een buurt, wat kinderen stimuleert om te spelen.
- Speelvoorzieningen die op papier zijn afgeschreven halfjaarlijks testen op veiligheid en de wet Warenbesluit attractie- en speeltoestellen. Theoretische afschrijvingen hoeven immers niet te betekenen dat het speeltoestel niet meer gebruikt kan worden.
- Richtlijnen ontwikkelen voor de selectie en toepassing van hergebruikte, recyclebare, demontabele en/of biologisch afbreekbare materialen bij de aanleg en renovatie van speelvoorzieningen.
- Samenwerken met (bij voorkeur lokale) leveranciers die gespecialiseerd zijn in circulaire en duurzame producten.
- Samenwerken met (bij voorkeur lokale) aannemers en leveranciers die CO₂-neutraal werken en gebruik maken van groene energiebronnen bij de aanleg.
- 50% vermindering van CO₂-uitstoot ten opzichte van 2024 eisen bij aanbestedingen bij de realisatie van nieuwe speelvoorzieningen.

4.4 Inclusieve speelruimtes voor iedereen

We richten onze speelruimtes zo in dat ze toegankelijk zijn voor alle inwoners, ongeacht leeftijd, fysieke mogelijkheden of achtergrond. Inclusieve speelplekken bieden niet alleen ruimte voor spelen, maar ook voor ontmoeten en bewegen. Het doel van inclusieve speelplekken is dat alle gebruikers zich welkom voelen. Deze aanpak draagt bij aan een sociale en toegankelijke leefomgeving waarin iedereen kan participeren.

Wat willen we bereiken?

- Een bijdrage leveren aan de Lokale Inclusie Agenda van de gemeente Woensdrecht.
- Inclusieve speelplekken die bijdragen aan ontmoeting en verbinding in de gemeenschap.
- Per dorp wordt minimaal één centrale speelplek ingericht met een inclusief speeltoestel die toegankelijk is voor kinderen én volwassenen met een beperking.
- Per dorp een divers aanbod van speelmogelijkheden dat aansluit bij verschillende leeftijdsgroepen en behoeften.
- Meer bewustwording en betrokkenheid onder inwoners voor een inclusieve openbare ruimte.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Ontwikkelen van richtlijnen voor inclusieve speelplekontwerpen, waarbij wordt gekeken naar toegankelijke paden, speeltoestellen en schaduwrijke plekken.
- Jaarlijkse evaluaties uitvoeren om te waarborgen dat bestaande en nieuwe speelplekken voldoen aan inclusieve standaarden.
- Investeren in multifunctionele speelplekken waar spelen, bewegen en ontmoeten centraal staan voor alle leeftijdsgroepen en achtergronden.
- Obstakels en hindernissen op speelplekken verwijderen om ervoor te zorgen dat iedereen vrij kan bewegen op deze plekken.
- Speelelementen waarmee mensen met een beperking kunnen spelen of bewegen duidelijk zichtbaar maken.

4.5 Participatie in de Woensdrechtse organisatie en gemeenschap

Om een sterke verbinding te creëren tussen de gemeente Woensdrecht en haar inwoners, zetten we in op participatie binnen de gemeentelijke organisatie en de gemeenschap. Door inwoners en belanghebbenden actief te betrekken en op te hoogte te stellen via de dorpsplatforms dragen we bij aan actieve communicatie en het benutten van lokale kennis. Alleen samen zorgen we voor betere, toekomstbestendige oplossingen.

Wat willen we bereiken?

- Ontwikkelingen en (nieuwe) projecten op speelgebied integraal aanpakken om verschillende opgaven en belangen binnen de gemeente te behartigen.
- Toename van kennis en bewustzijn over beleid- en beheerkeuzes op speelgebied.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Bij (her)inrichtingen van speelplekken of de realisatie van nieuwe (natuur)speelplekken vindt intern afstemming plaats met alle benodigde afdelingen (sociaal domein, water, groen, ruimtelijke ordening enzovoorts).
- Een enquête via [LEMON](#) in 2028 via de dorpsplatforms over de aanwezige speelgelegenheden.
- Informatie delen over nieuwe ontwikkelingen en werkwijzen rondom nieuwe speelvoorzieningen via de dorpsplatforms.
- Stimuleren van participatie door bewoners en gebruikers te betrekken bij het ontwerp en de inrichting van nieuwe speelplekken.

Afbeelding 21: Tafeltennistafel Putte.

5. Beheer

Het beheer van speelvoorzieningen is een essentieel onderdeel van het beleid van de gemeente Woensdrecht. Het zorgt ervoor dat speelplekken niet alleen veilig, toegankelijk en duurzaam blijven, maar ook aansluiten bij de wensen en behoeften van inwoners. Met een duidelijke visie en een goed uitgewerkt beheerplan streeft de gemeente ernaar om de speelvoorzieningen langdurig van hoge kwaliteit te houden.

5.1 Veiligheid als prioriteit

Het beheer is primair gericht op het borgen van de veiligheid van speeltoestellen en valondergronden. Regelmatige inspecties blijven hierin een sleutelrol spelen. De focus ligt op:

- **Jaarlijks onderhoud:** één keer per jaar een grondige technische keuring van alle speeltoestellen door een gespecialiseerd bedrijf. Tijdens deze inspectie wordt extra aandacht besteed aan weersinvloeden, tussentijds uitgevoerde reparaties en aanpassingen, houtrot en corrosie. Ook de algehele veiligheid van het speelterrein wordt beoordeeld.
- **Visuele inspecties:** twee keer per jaar periodieke controles door de wijkteams om snel gebreken zoals loszittende onderdelen of vervuiling te signaleren. Bij deze inspecties is het vooral van belang dat gelet wordt op zichtbare gebreken en onveiligheden, denk daarbij aan loszittende delen zoals bouten en moeren. Eén keer paar jaar een visuele inspectie door een gecertificeerd bedrijf.
- **Valondergronden:** regelmatig onderhoud van materialen zoals houtsnippers om de vereiste dempingswaarde te behouden en veiligheidsrisico's te minimaliseren. Deze inspectie worden uitgevoerd tijdens periodieke onderhoudsronden (groenonderhoud) van het terrein rondom de speelvoorzieningen.

5.2 Onderhoudsplannen en kwaliteitsniveaus

Het waarborgen van de veiligheid van speeltoestellen en valondergronden is een van de belangrijkste doelen van het beheer. Onderhoud aan de speeltoestellen vindt minimaal één keer per jaar plaats, waarbij eventuele gebreken worden verholpen om risico's te voorkomen. Daarnaast is een duidelijke verschuiving gaande in de inrichting van speelplekken: kunstgras wordt vervangen door houtsnippers, die zowel duurzamer als natuurlijker zijn en bijdragen aan een betere speelervaring.

Om het beheer te verbeteren en beter te plannen, zal assetmanagement worden toegepast. Door middel van deze methode wordt inzichtelijk wat wanneer vervangen moet worden en welke kosten daarmee gepaard gaan. Dit maakt het mogelijk om vooruit te kijken en financiële reserveringen te maken. Het uiteindelijke doel is om te werken met vastgestelde kwaliteitsniveaus, volgens

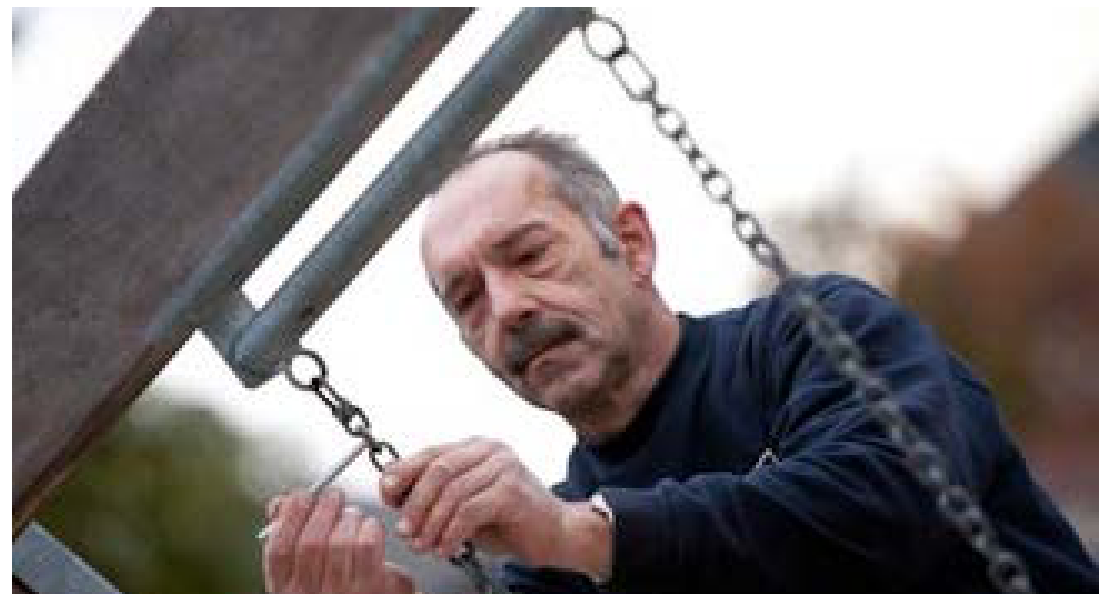
landelijke richtlijnen (bijvoorbeeld CROW), en deze via beeldmetingen en inspecties te monitoren.

De onderhoudsplannen voor het beheer van de openbare ruimte worden in samenhang met elkaar geactualiseerd. Uitgangspunt is dat de huidige kwaliteitsniveaus gehandhaafd blijven op alle terreinen.

5.3 Toekomstgericht beheer

Met een helder beheerplan, waarin veiligheid, duurzaamheid en participatie centraal staan, zet de gemeente Woensdrecht in op toekomstbestendig beheer. Door de toepassing van assetmanagement en het opstellen van een meerjarenplanning voor vervanging wordt niet alleen voldaan aan de huidige behoeften, maar ook geanticipeerd op toekomstige uitdagingen. Dit draagt bij aan het behoud van veilige en uitnodigende speelplekken, passend binnen de ambities van de gemeente.

Door een nauwe samenwerking tussen inwoners, gemeentelijke afdelingen en externe partijen, blijft de gemeente Woensdrecht streven naar speelvoorzieningen die niet alleen aansluiten bij de huidige eisen, maar ook bijdragen aan een aantrekkelijke en inclusieve leefomgeving.

Afbeelding 22: Keuring van toestellen.

6. Financiering

Om de ambities uit dit beleidsplan en de toekomstige beheerplannen te realiseren, zijn financiële middelen noodzakelijk. Investerings in speelvoorzieningen dragen bij aan een veilige, aantrekkelijke en duurzame speelomgeving. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de benodigde financiële middelen en de verdeling hiervan over verschillende categorieën.

De financiële middelen binnen dit plan zijn opgedeeld in drie onderdelen. Allereerst worden de structurele kosten beschreven die nodig zijn om de speeltoestellen en speelplekken veilig en in goede staat te houden. Vervolgens wordt in de financiële paragraaf een overzicht gegeven van de gemiddelde vervangingskosten tot en met 2029. Tot slot worden de overige financiële acties benoemd die nodig zijn om de ambities uit dit beleidsplan te realiseren.

Alle opgenomen kosten zijn gebaseerd op het prijspeil van 2025. Indexatie is niet meegenomen in de prijs.

6.1 Structurele kosten

Het structurele budget is het vaste jaarlijkse budget dat wordt gereserveerd voor de jaarlijkse noodzakelijk kosten. Dit zijn onder andere inspecties, onderhoudskosten en beheerkosten. In tabel 1 staan de kosten per onderdeel beschreven.

De kosten zijn gebaseerd op het aantal speeltoestellen die tijdens de vaststelling van dit plan aanwezig zijn in de gemeente.

Tabel 1: Gemiddelde structurele kosten per jaar.

Categorie	Kosten per jaar	Toelichting
Technische keuring	€4.150,-	Eén keer paar jaar voert een gespecialiseerd bedrijf een grondige technische keuring uit aan alle speeltoestellen in de gemeente.
Visuele keuring	€2.925,-	Twee keer paar wordt ieder speeltoestel opzichtbare gebreken gecontroleerd.
Planmatige onderhoudskosten	€15.700,-	Klein en groot onderhoud zoals reparaties aan toestellen, vervanging van onderdelen, schilderwerk en valdempende ondergronden.
Onvoorziene kosten ; vandalisme en incidentele onderhoudskosten	€13.300,-	Gemiddelde kosten voor onvoorziene kosten rondom vandalisme en incidenteel onderhoud aan speeltoestellen.
Totaal: €36.075,- ex.BTW		

6.2 Vervangingskosten

Speeltoestellen hebben een technische levensduur. Deze levensduur is gebaseerd op de verwachte slijtage en afschrijving. Wanneer een speeltoestel deze levensduur overschrijdt, wordt beoordeeld of het nog veilig en functioneel is. Veel speeltoestellen verkeren nog in goede staat na de technische levensduur. Zij kunnen daardoor met regelmatige inspecties en klein onderhoud langer meegaan. Sommige toestellen vertonen slijtage of gebreken die de veiligheid in gevaar brengen, waardoor vervanging noodzakelijk is.

Om de speelvoorzieningen op peil te houden wordt jaarlijks een deel van de speeltoestellen vervangen. In tabel 2 op de volgende pagina is het gemiddelde jaarlijkse vervangingsbudget weergegeven, gebaseerd op de verwachte afschrijving en onderhoudsstatus van de speeltoestellen tot en met 2029. Dit zorgt ervoor dat speelplekken geleidelijk vernieuwd worden en veilig en aantrekkelijk blijven voor gebruik.

In de gemeente Woensdrecht staan 218 speel en sport objecten. In de periode tot 2029 zijn er 160 die in deze periode vervangen moeten worden
In de berekening in de tabel zijn gebaseerd op 160 speeltoestellen binnen de gemeente Woensdrecht. Deze 160 speeltoestellen zijn theoretisch afgeschreven. Dit betekent echter niet dat ze allemaal meteen aan vervanging toe zijn. In de gemeente .

(Technische levensduur is de tijd dat een speeltoestel functioneert zonder dat er teveel kosten voor onderhoud gemaakt moet worden. De economische levensduur is de tijd waarin de gemeente een speeltoestel financieel afschrijft.)

Tabel 2: Gemiddelde vervangingskosten per jaar.

Categorie	Kosten per jaar	Toelichting
Verwijderkosten	€10.000,-	Gemiddelde prijs per jaar voor het verwijderen van afgeschreven toestellen. Deze prijs is geschat, omdat rondom ieder speeltoestellen de ondergrond ander is (beton, gras, decowood of kunstgras).
Vervangingskosten	€112.150,-	Gemiddelde prijs per jaar voor het vervangen van de afgeschreven speeltoestellen.
Inspectie op veiligheid en de WAS 2023	€2.300,-	Twee keer per jaar een inspectie rondom de veiligheid van de theoretisch afgeschreven speeltoestellen en een check rondom de wet Warenbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS 2023).
Totaal: €124.450,-ex BTW		

6.3 Acties vanuit het speelbeleid

Tabel 3: Benodigde acties vanuit opgesteld beleid en beheer.

Beleidsthema	Actie	Geschat budget
Klimaatbestendige speelruimtes	Onnodige verharding op speellocaties vervangen door groen.	€135,- per m2
	In kaart brengen waar extra bomen aangeplant kunnen worden op de speellocaties. Door middel van terreinbezoeken en Klic-meldingen.	€300,- voor de inventarisatie per speellocatie
	In kaart brengen waar extra (picknick)bankjes of ongestuurde zitmogelijkheden gecreëerd kunnen worden op de speellocaties.	€200,- voor de inventarisatie per speellocatie
	Alle valgronden van kunstgras vervangen voor ondergronden van gecertificeerde houtsnippers voor valdempende ondergrond.	€95,- per m2
Bevordering van de biodiversiteit	Realiseren van twee natuurspeelplekken met natuurlijke elementen zoals boomstammen en grote keien.	€1.200,- per nieuwe locatie
	Educatieve componenten zoals bijvoorbeeld een insectenhotel toevoegen op verschillende speelplekken.	€500,-per educatief component

Beleidsthema	Actie	Geschat budget
Circulaire inrichting en materiaalgebruik	Speelvoorzieningen rouleren om meer variatie in speelaanbod te realiseren.	€1.200,- per roulatie
	Richtlijnen ontwikkelen voor de selectie en toepassing van hergebruikte, recyclebare, demontabele en/of biologisch afbreekbare materialen bij de aanleg en renovatie van speelvoorzieningen.	€5.000,-
Inclusieve speelruimtes voor iedereen	Richtlijnen ontwikkelen voor inclusieve speelplekontwerpen, waarbij wordt gekeken naar toegankelijke paden, speeltoestellen en schaduwrijke plekken.	€5.000,- voor het ontwikkelen van richtlijnen
	€2.500,- per halfjaarlijks evaluatie	€300,- voor de inventarisatie per speellocatie
Participatie	Lemon-enquête over de aanwezige speelgelegenheden via de dorpsplatforms.	€xxx per enquête
Beheer	Opstellen assetmanagement om inzichtelijke te maken wat wanneer vervangen moet worden en welke kosten hiermee gepaard zijn.	€2.500,-

Het huidige kwaliteitsniveau van de speelvoorzieningen en speellocaties moet verhoogd worden om te voldoende aan de beleidsuitgangspunten opgenomen in dit beleid- en beheerplan speelvoorzieningen. In tabel 3 zijn alle benodigde acties inclusief geschatte budgetten opgenomen. Deze hebben allen als doel om de kwaliteitsniveaus te verhogen.

Bijlagen

B1 Vragenlijst Beleid- en beheerplan Speelvoorzieningen gemeente Woensdrecht

In november 2024 hebben inwoners input kunnen leveren voor dit plan. In totaal hebben 266 inwoners de vragenlijst ingevuld, de meeste deelnemers kwamen uit Putte (42,5%) en Hoogerheide (26%). De meeste deelnemers zijn tussen de 30 en 49 jaar oud. In hoofdstuk 2 zijn de bevindingen per dorp beschreven. Hieronder staan de algemene bevindingen op een rij:

- ▶ Meer dan de helft van de deelnemers gebruikt regelmatig een speeltuin in de buurt. Slechts 5% komt er nooit.
- ▶ 52% vindt dat het groen bij de speeltuinen voldoende wordt onderhouden
- ▶ 44% beoordeelt de onderhoudsstaat van speeltoestellen als slecht.
- ▶ 40% vindt de onderhoudsstaat van valgronden slecht. Bijna de helft beoordeelt deze als voldoende.
- ▶ Meer dan de helft van de deelnemers ondervindt overlast van zwerfvuil in de speeltuinen. Daarnaast vindt een meerderheid dat zwerfvuil niet snel genoeg wordt opgeruimd.
- ▶ Bijna 50% ondervindt overlast van hondenpoep op de speelplekken.
- ▶ Gemiddeld geven de deelnemers de speelplekken een 5,2.
- ▶ Bijna 70% is van mening dat oude speelplekken moeten worden omgevormd tot natuurlijke speelplekken met meer groen.
- ▶ 70% vindt dat oudere, afgeschreven toestellen mogen blijven staan als ze nog veilig zijn om duurzaam om te gaan met materialen.
- ▶ De meerderheid vindt dat kleine speelplekken niet moeten worden samengevoegd tot grotere speelplekken. Redenen zijn zichtbaarheid, nabijheid en minder overlast. Degenen die wel voorstander zijn van samenvoeging noemen sociale cohesie, centrale plekken en meer speelopties voor verschillende leeftijden als voordelen.
- ▶ Meer dan de helft mist voorzieningen voor kinderen van 0 jaar tot 9 jaar; 40% mist voorzieningen voor de leeftijdsgroep 10 jaar tot 19 jaar.

- ▶ Top 5 gewenste speeltoestellen:
 - 1) Speelhuisjes (36,5%)
 - 2) Schommels (34%)
 - 3) Klimrekken (33%)
 - 4) Glijbanen (27%)
 - 5) Andere speeltoestellen zoals kabelbanen en fitnesstoestellen (21,5%).
- ▶ De meest voorkomende opmerkingen:
 - o Hangjeugd en hondenpoep worden veel genoemd als storend.
 - o Inwoners vinden dat veel speeltoestellen verouderd zijn.
 - o Er is behoefte naar een mix van verschillende speeltoestellen. Inwoners ervaren dat veel van dezelfde speeltoestellen in de gemeente voorkomen.

Bijlagen

C1 Vragenlijst Beleid- en beheerplan Speelvoorzieningen gemeente Woensdrecht

In november 2024 hebben inwoners input kunnen leveren voor dit plan. In totaal hebben 266 inwoners de vragenlijst ingevuld, de meeste deelnemers kwamen uit Putte (42,5%) en Hoogerheide (26%). De meeste deelnemers zijn tussen de 30 en 49 jaar oud. In hoofdstuk 2 zijn de bevindingen per dorp beschreven. Hieronder staan de algemene bevindingen op een rij:

- ▶ Meer dan de helft van de deelnemers gebruikt regelmatig een speeltuin in de buurt. Slechts 5% komt er nooit.
- ▶ 52% vindt dat het groen bij de speeltuinen voldoende wordt onderhouden
- ▶ 44% beoordeelt de onderhoudsstaat van speeltoestellen als slecht.
- ▶ 40% vindt de onderhoudsstaat van valgronden slecht. Bijna de helft beoordeelt deze als voldoende.
- ▶ Meer dan de helft van de deelnemers ondervindt overlast van zwerfvuil in de speeltuinen. Daarnaast vindt een meerderheid dat zwerfvuil niet snel genoeg wordt opgeruimd.
- ▶ Bijna 50% ondervindt overlast van hondenpoep op de speelplekken.
- ▶ Gemiddeld geven de deelnemers de speelplekken een 5,2.
- ▶ Bijna 70% is van mening dat oude speelplekken moeten worden omgevormd tot natuurlijke speelplekken met meer groen.
- ▶ 70% vindt dat oudere, afgeschreven toestellen mogen blijven staan als ze nog veilig zijn om duurzaam om te gaan met materialen.
- ▶ De meerderheid vindt dat kleine speelplekken niet moeten worden samengevoegd tot grotere speelplekken. Redenen zijn zichtbaarheid, nabijheid en minder overlast. Degenen die wel voorstander zijn van samenvoeging noemen sociale cohesie, centrale plekken en meer speelopties voor verschillende leeftijden als voordelen.
- ▶ Meer dan de helft mist voorzieningen voor kinderen van 0 jaar tot 9 jaar; 40% mist voorzieningen voor de leeftijdsgroep 10 jaar tot 19 jaar.

- ▶ Top 5 gewenste speeltoestellen:
 - 1) Speelhuisjes (36,5%)
 - 2) Schommels (34%)
 - 3) Klimrekken (33%)
 - 4) Glijbanen (27%)
 - 5) Andere speeltoestellen zoals kabelbanen en fitnesstoestellen (21,5%).
- ▶ De meest voorkomende opmerkingen:
 - o Hangjeugd en hondenpoep worden veel genoemd als storend.
 - o Inwoners vinden dat veel speeltoestellen verouderd zijn.
 - o Er is behoefte naar een mix van verschillende speeltoestellen. Inwoners ervaren dat veel van dezelfde speeltoestellen in de gemeente voorkomen.